

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

praca" został urządzony z inicyjatywy d-wej Chmielińskiej.

Podczas wystawy przybędą do Łowicza z odczytami i pogadankami panowie: Edmund Jankowski, M. Malinowski, Brzeziński, Brzóska, Schönfeld, dr. Tworowski i panie: Weryho-Radziwiłłowiczowa i Dunin-Sulgustowska.

Mordercyżni dzieci.

Potworna afera dusielciki dzieci, Joanny Weber, już od dwóch tygodni trzyma całą opinię europejską w stałem napięciu. Jak pisał z Paryża, groza napelnia serca najszerszych kół ludności francuskiej.

Mimowolnie przypomina sobie każdy pierwszy proces Weberowej z asystencją organów bezpieczeństwa, sędziów śledczych i całego szeregu profesorów i lekarzy,—proces, z którego, mimo całego tego aparatu wiedzy i środków prawnych, dusielcika licznych dzieci wyszła cała...

Jakto—pytają wszyscy—więc nasza sprawiedliwość jest tak ulomna, nasza wiedza lekarska, ta sławiona i uwielbiona wiedza stoł jeszcze tak nisko; że okazała się bezradna wobec potwornej zbrodniarki? Jakże mieć zaufanie do jednej i drugiej?

Czyż podobną ulomnością i omylnością nie zgrzeszyły one w stu innych wypadkach, w których prawda wydawała się oczywistością? I jakże wobec tego można mówić o bezpieczeństwie i ochronie prawnej społeczeństwa? Szerokie koła ludności we Francji ogarnęła nienfność wobec instytucji, których autorytet ustalony był niejako w pojęciach całego społeczeństwa.

Nie dziw więc, że w opinii Francuzów, tak zazwyczaj liberalnej, wobec sprawy Weberowej gotuje się poważna reakcja. Ogólne jest zdanie, że sądy zbyt pobłażliwie i względnie traktują zdeklarowanych zbrodniarzy, a medycyna zbyt usłużnie pospiesza im z pomocą, tłumacząc ich czyny karygodne zdegenerowaniem i przyczynami, tkwiącymi w chorobliwym ustroju.

Dobrze!—wola opinia—ale dlaczegoż przez tę pobłażliwość mają cierpieć potem inni ludzie, Bogu ducha winni?

Gdyby się Weberowej nie było pozostawilo na wolnej stopie, zamordowane przez nią dzieci żyłyby! Co więc należy myśleć o władzach sądowych i wiedzy lekarskiej?..

Takie i tym podobne pytania zadają sobie nie tylko szerokie koła ludności, ale reakcja budzi się także w umysłach ludzi wykształconych i uczonych. Wzrasta więc przekonanie, że fałszywy liberalizm, czy humanitaryzm sądów i organów bezpieczeństwa doprowadził do absurdu i że czas już najwyższy, aby wobec zbrodniarzy, którzy mordują drugich, stosować na nowo karę śmierci.

Ciekawe są pod tym względem wyurzzenia w jednym z pism paryskich znakomitego powieściopisarza Bourgeta, który z całą mocą twierdzi, że wobec morderców winno się stosować starożydowskie prawo Mojżesza: „oko za oko, życie za życie! Sądzi on, że kwestja degeneracji jest rzeczą zbyt skomplikowaną i właściwie niezbadaną, i że ustawiczne śledzenie za degeneracją może nas zbyt daleko zaprowadzić.

Przez stałe ulaskawianie zdegenerowanych odbiera się możność ochrony ludzi zdrowych, pominawszy już fakt, że przez to gwałci się poczucie prawne ludności i osłabia groź zbrodni. Takie postępowanie może się tylko przyczynić do lekceważenia prawa i wzrostu liczby zbrodniarzy.

Jeśli sądy w dalszym ciągu żywić będą każdego degenerata, ludzkość składać się będzie w końcu z samych chorych i zdegenerowanych.

Z Dumy Państwowej.

(Telegram Agencji Petersburskiej).

Petersburg 5 go.

(Dokończenie.)

Po mowie vice-ministra przemawia: W a l u j e w który, w imieniu październikowców, umiarkowanej prawicy, narodowców i prawicy proponuje następującą formułę:

„Wysłuchawszy wyjaśnień przedstawiciela ministra marynarki, Duma nie widzi możności zadowolenia się niemi i w nadziei, że rząd dokona najściślejszego zbadania wskazanych w interpelacji nieporządków, w razie wykrycia oznak czynów nieprawnych, pociągnie winnych do odpowiedzialności sądowej—przechodzi do porządku dziennego“.

B u i a t odczytuje formułę, proponowaną przez socjalnych demokratów i przez grupę pracy, orzekającą, że nadużycia są następstwem systemu rządów, że nadużycia te mogą być usunięte tylko wtedy, kiedy będzie ministerjum, odpowiedzialne przed przedstawicielstwem narodem, wybranem na zasadach powszechnego prawa wyborczego. (Śmiech na prawicy).

Formułę centrum i prawicy Duma przyjmuje większością wszystkich przeciw głosom socjalistów i grupy pracy.

Formułę lewicy odrzucono.

Na posiedzeniu wieczornem Dumy na porządku dziennym był dalszy ciąg obrad nad budżetem ministerjum marynarki. Mówiło 12-tu mówców. Do głosu jest zapisanych jeszcze 10-u posłów. O godz. 12 w nocy posiedzenie zamknięto.

Dalszy ciąg obrad jutro.

Petersburg 6 go.

Posiedzenie zaczyna się o godzinie 11-jej m. 20.

Przewodniczy ks. Wołkowski.

Ogłaszają sprawy bieżące. Przyjmują i przekazują Radzie Państwa nowe projekty praw. Na porządku dziennym dalszy ciąg obrad nad budżetem dochodów i wydatków ministerjum marynarki. W łóż ministerów zajmują miejsce prezes Rady ministrów, vice-minister marynarki, kontradmirał Bostrem, pomocnik ministra wojny gen. lejtnant Poliwanow oraz wyżsi urzędnicy ministerjum marynarki. Przewodniczy Chomiatkow.

Leonow uważa za nielogiczne żądanie reform w marynarce i jednocześnie odmawianie funduszw na budowę naszych okrętów.

Markow II powołuje się na Reskrypt Najwyższy z 29 kwietnia 1905 r., w którym powiedziane było, iż pierwszym świętym obowiązkiem ministerjum marynarki będzie zapewnienie obrony morskiej państwa.

Vice-minister marynarki wypowiada długą mowę w obronie ministerjum marynarki, przerywaną kilkakrotnie oklaskami prawicy.

Telegramy.

Petersburg, 6 TAP. Przedstawiciel ministerjum handlu otworzył w poniedziałek konferencję przedstawicieli przemysłu i zarządów, w celu wyjaśnienia stanu przemysłu metalurgicznego i budowy maszyn w Rosji.

Londyn, 6 TAP. Odpowiadając na interpelację w sprawie ostatnich działań wojska rosyjskiego na terytorjum perskiem, lord Grey oświadczył w izbie posłów: Rząd angielski nie otrzymał w tej sprawie żadnych informacji od rządu rosyjskiego i nie ma powodu do takich informacji, wysłanie bowiem ekspedycji karnej nie może być uważane za pogwałcenie nienaruszalności Persji, albo za sprawę, dotyczącą interesów angielskich.

Berlin, 6 TAP. Według wiadomości, otrzymanych przez agencję Wolff'a z Konstantynopola, Towarzystwo kolei bagdadzkiej ma przedstawić Portle w przebiegu roku oddzielne plany budowy tej kolei na dalszych lat siedem, oraz wybudować kolej do Halifu. Dystans pomiędzy Konstantynopolem a Halifem wynosi 1585, pomiędzy zaś Halifem a Basora—1150 kilometrów.

Cetynja, 6 TAP. Wczoraj w procesie o splek badany był jako świadek dziennikarz Nasticz, który stwierdził, że podczas pobytu w Białogrodzie zbliżył się z klubem południowo-słowiańskim, który wysiadł do fabryki Kragujewaca, aby wyczyli się tam sposobem wyrobu bomb. Nasticz twierdził, że wyroby leżące przed trybunałem, są właśnie jego worubu; wymienił też kilka nazwisk urzędników serbskich, którzy udawili mu wstąpienie do fabryki.

Generalny strejk studentów.

Wiedeń, 6 wt. Wczoraj odbyło się poufne zebranie przedstawicieli narodowo-liberalnych studentów, na którym uchwalono od dziś generalny strejk na wszystkich uniwersytetach Austrii.

Z powodu demonstracji studentów przeciw zawieszeniu prelekcji na uniwersytecie w Innsbruku, zamknął senat uniwersytet w Gracu na czas nieograniczoną.

Na uniwersytecie wiedeńskim był wczoraj do południa przebieg bardzo spokojny. W Pradze zastrajkowali studenci niemieckiego uniwersytetu i niemieckiej wyższej szkoły technicznej. Również w Bernie czeskim zaprzestali studenci niemieccy uczęszczania na prelekcje.

Wynik wyborów.

Berlin, 6 wt. Zgłoszono następujące wyniki wyborów: 120 konserwatystów, 52 wolno-konserwatystów, 97 centrowców, 56 narodowych liberałów, 19 Woln. P. L., 7 Woln. Zj., 12 polaków, 7 socjalistów.

Proces Eulenburga.

Berlin, 6 wt. W sprawie karnej przeciwko ks. Eulenburgowi przesłuchano dotychczas przeszło 200 świadków w Berlinie, Poczdamie, Liebenbergu, Monachum, Starnbergu, Wiedniu, Paryżu, Oldenburgu itd. Wszyscy świadkowie potwierdzili zeznanie swoje już w przesłuchach przedwstępnych przysięga. W tych dniach zakończy się śledztwo wspólne i oskarżenie wręczone zostanie prokuratorji, która wytoczy proces jeszcze w bieżącym miesiącu przed sądem przysięgłych. Prokuratorje reprezentować będą dr. Iseubiel i Rasch.

Straszne burze.

Drezno, 6 wt. Straszne burze szalały przedwczoraj po południu i wieczorem w Saksonji. W miejscowości Koswig oberwały się chmury i zalały kilka wsi. Ruch kolejowy musiał być wstrzymany, gdyż z wzgórz spadały takie olbrzymie masy wody, że zalewała formalnie wagony. Szkody są bardzo znaczne.

Stowarzyszenie Rzemiełniczo-Przemysłowe w Częstochowie.

W Niedzielę 7 i w Poniedziałek 8 czerw.

urządza w „TIVOLI“

UROZMAIACONE ZABAWY

„CZERWÓWKI“

Z programem następującym: Koncert orkiestry wojskowej 7 puł. strzelców—kuplety, monologi i deklamacje wyp. B. Kałkowski art. teatr. Warsz. Confetti,—Flirt,—Ognie sztuczne,—Kinetematograf.

Początek o godz. 4 po poł.

Wejście 25 k., dla członków 15 k., dzieci i uczn. 10 k.

W razie niepogody Zabawa odłożona zostanie na przyszłą

Niedzielę. 721—1—1

POPIS uczniów i uczenie SZKOLY MUZYCZNEJ odbędzie się 20 b.m. w sobotę o 7 wieczór w Lutni. Bilety po kop. 25 w kancelarji Szkoły, Aleja II № 43. 718—5—1

Mleko słodkie

latem czy zimą i na każde święta w dostatecznej ilości do sklepów spożywczych i mleczarni od 1-go Lipca codziennie o 7 g. r. i 4 p. p. na dogodnych warunkach dostarczam na miejsce. Pierw zamawiający mają pierwszeństwo. Zamówienia osobiscie lub listownie nadsyłać do Redakcji „Gońca“ dla P. T. 707—5—1

Magazyn Mód ANNY BURSZYŃskiej Aleja № 6 dom Wexstera poleca najświeższe modele i fasony. Ceny przystępne. 687 2 2

Wielki wybór gotowych gorsetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorsetów „JÓZEFY“ Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej. Reparacje, pranie, przefasonowywanie itp. 695 4—1

Buchalter-Korespondent poszukuje zajęcia wieczornego. Łask. oferty dla „Okaziciela kwitn № 689“ przysylny „Goniec“ 689—2—2 Dłonię sprzedam. Ul. Świętego Rocha № 18. 689 2—2

Cieplice Trenczyńskie

na Węgrzech w Karpatach, z osadą słowacką, zjad porozumieć się łatwo. Od stacji kolei Tepla-Trenczyn-Teplitz 20 minut do zakładu.

Słynne termy siarozane 36—42° C, zbawienne w goścu, artretyzmie, nerwobólach, porażeniach, polamiaciami i t. d. Wanny marmurowe i baseny oddzielne dla dam, natryski, młd siarozany. Zakłady urządzone podług obecnych wymagań; hydropatyczny i Zanderowski do masażu i gimnastyki leczniczej w parku.

Sezon letni od I maja do końca września. W maju i wrześniu „PENSIÓN“ tylko w domach zarządzanych dziennie 6 kor. 50 h., pokój i kąpiel bez wikt 3 kor. 50 h. Dobrze restauracja, muzyka, teatr i wszelkie rozrywki. Oświetlenie elektryczne. Radzimy zamawiać uprzednio mieszkanie w Dyrekcji Zakładów. 572 5—4

Dyrekcja rozsyła prospekt i przyjmują zamówienia na mieszkanie. Wyozerpująca broszura polska do nabycia w celniejzych księgarniach.

ARAGO... 12... 133 k... 135 k... 136 k... 137 k... 138 k... 139 k... 140 k... 141 k... 142 k... 143 k... 144 k... 145 k... 146 k... 147 k... 148 k... 149 k... 150 k... 151 k... 152 k... 153 k... 154 k... 155 k... 156 k... 157 k... 158 k... 159 k... 160 k... 161 k... 162 k... 163 k... 164 k... 165 k... 166 k... 167 k... 168 k... 169 k... 170 k... 171 k... 172 k... 173 k... 174 k... 175 k... 176 k... 177 k... 178 k... 179 k... 180 k... 181 k... 182 k... 183 k... 184 k... 185 k... 186 k... 187 k... 188 k... 189 k... 190 k... 191 k... 192 k... 193 k... 194 k... 195 k... 196 k... 197 k... 198 k... 199 k... 200 k... 201 k... 202 k... 203 k... 204 k... 205 k... 206 k... 207 k... 208 k... 209 k... 210 k... 211 k... 212 k... 213 k... 214 k... 215 k... 216 k... 217 k... 218 k... 219 k... 220 k... 221 k... 222 k... 223 k... 224 k... 225 k... 226 k... 227 k... 228 k... 229 k... 230 k... 231 k... 232 k... 233 k... 234 k... 235 k... 236 k... 237 k... 238 k... 239 k... 240 k... 241 k... 242 k... 243 k... 244 k... 245 k... 246 k... 247 k... 248 k... 249 k... 250 k... 251 k... 252 k... 253 k... 254 k... 255 k... 256 k... 257 k... 258 k... 259 k... 260 k... 261 k... 262 k... 263 k... 264 k... 265 k... 266 k... 267 k... 268 k... 269 k... 270 k... 271 k... 272 k... 273 k... 274 k... 275 k... 276 k... 277 k... 278 k... 279 k... 280 k... 281 k... 282 k... 283 k... 284 k... 285 k... 286 k... 287 k... 288 k... 289 k... 290 k... 291 k... 292 k... 293 k... 294 k... 295 k... 296 k... 297 k... 298 k... 299 k... 300 k... 301 k... 302 k... 303 k... 304 k... 305 k... 306 k... 307 k... 308 k... 309 k... 310 k... 311 k... 312 k... 313 k... 314 k... 315 k... 316 k... 317 k... 318 k... 319 k... 320 k... 321 k... 322 k... 323 k... 324 k... 325 k... 326 k... 327 k... 328 k... 329 k... 330 k... 331 k... 332 k... 333 k... 334 k... 335 k... 336 k... 337 k... 338 k... 339 k... 340 k... 341 k... 342 k... 343 k... 344 k... 345 k... 346 k... 347 k... 348 k... 349 k... 350 k... 351 k... 352 k... 353 k... 354 k... 355 k... 356 k... 357 k... 358 k... 359 k... 360 k... 361 k... 362 k... 363 k... 364 k... 365 k... 366 k... 367 k... 368 k... 369 k... 370 k... 371 k... 372 k... 373 k... 374 k... 375 k... 376 k... 377 k... 378 k... 379 k... 380 k... 381 k... 382 k... 383 k... 384 k... 385 k... 386 k... 387 k... 388 k... 389 k... 390 k... 391 k... 392 k... 393 k... 394 k... 395 k... 396 k... 397 k... 398 k... 399 k... 400 k... 401 k... 402 k... 403 k... 404 k... 405 k... 406 k... 407 k... 408 k... 409 k... 410 k... 411 k... 412 k... 413 k... 414 k... 415 k... 416 k... 417 k... 418 k... 419 k... 420 k... 421 k... 422 k... 423 k... 424 k... 425 k... 426 k... 427 k... 428 k... 429 k... 430 k... 431 k... 432 k... 433 k... 434 k... 435 k... 436 k... 437 k... 438 k... 439 k... 440 k... 441 k... 442 k... 443 k... 444 k... 445 k... 446 k... 447 k... 448 k... 449 k... 450 k... 451 k... 452 k... 453 k... 454 k... 455 k... 456 k... 457 k... 458 k... 459 k... 460 k... 461 k... 462 k... 463 k... 464 k... 465 k... 466 k... 467 k... 468 k... 469 k... 470 k... 471 k... 472 k... 473 k... 474 k... 475 k... 476 k... 477 k... 478 k... 479 k... 480 k... 481 k... 482 k... 483 k... 484 k... 485 k... 486 k... 487 k... 488 k... 489 k... 490 k... 491 k... 492 k... 493 k... 494 k... 495 k... 496 k... 497 k... 498 k... 499 k... 500 k... 501 k... 502 k... 503 k... 504 k... 505 k... 506 k... 507 k... 508 k... 509 k... 510 k... 511 k... 512 k... 513 k... 514 k... 515 k... 516 k... 517 k... 518 k... 519 k... 520 k... 521 k... 522 k... 523 k... 524 k... 525 k... 526 k... 527 k... 528 k... 529 k... 530 k... 531 k... 532 k... 533 k... 534 k... 535 k... 536 k... 537 k... 538 k... 539 k... 540 k... 541 k... 542 k... 543 k... 544 k... 545 k... 546 k... 547 k... 548 k... 549 k... 550 k... 551 k... 552 k... 553 k... 554 k... 555 k... 556 k... 557 k... 558 k... 559 k... 560 k... 561 k... 562 k... 563 k... 564 k... 565 k... 566 k... 567 k... 568 k... 569 k... 570 k... 571 k... 572 k... 573 k... 574 k... 575 k... 576 k... 577 k... 578 k... 579 k... 580 k... 581 k... 582 k... 583 k... 584 k... 585 k... 586 k... 587 k... 588 k... 589 k... 590 k... 591 k... 592 k... 593 k... 594 k... 595 k... 596 k... 597 k... 598 k... 599 k... 600 k... 601 k... 602 k... 603 k... 604 k... 605 k... 606 k... 607 k... 608 k... 609 k... 610 k... 611 k... 612 k... 613 k... 614 k... 615 k... 616 k... 617 k... 618 k... 619 k... 620 k... 621 k... 622 k... 623 k... 624 k... 625 k... 626 k... 627 k... 628 k... 629 k... 630 k... 631 k... 632 k... 633 k... 634 k... 635 k... 636 k... 637 k... 638 k... 639 k... 640 k... 641 k... 642 k... 643 k... 644 k... 645 k... 646 k... 647 k... 648 k... 649 k... 650 k... 651 k... 652 k... 653 k... 654 k... 655 k... 656 k... 657 k... 658 k... 659 k... 660 k... 661 k... 662 k... 663 k... 664 k... 665 k... 666 k... 667 k... 668 k... 669 k... 670 k... 671 k... 672 k... 673 k... 674 k... 675 k... 676 k... 677 k... 678 k... 679 k... 680 k... 681 k... 682 k... 683 k... 684 k... 685 k... 686 k... 687 k... 688 k... 689 k... 690 k... 691 k... 692 k... 693 k... 694 k... 695 k... 696 k... 697 k... 698 k... 699 k... 700 k... 701 k... 702 k... 703 k... 704 k... 705 k... 706 k... 707 k... 708 k... 709 k... 710 k... 711 k... 712 k... 713 k... 714 k... 715 k... 716 k... 717 k... 718 k... 719 k... 720 k... 721 k... 722 k... 723 k... 724 k... 725 k... 726 k... 727 k... 728 k... 729 k... 730 k... 731 k... 732 k... 733 k... 734 k... 735 k... 736 k... 737 k... 738 k... 739 k... 740 k... 741 k... 742 k... 743 k... 744 k... 745 k... 746 k... 747 k... 748 k... 749 k... 750 k... 751 k... 752 k... 753 k... 754 k... 755 k... 756 k... 757 k... 758 k... 759 k... 760 k... 761 k... 762 k... 763 k... 764 k... 765 k... 766 k... 767 k... 768 k... 769 k... 770 k... 771 k... 772 k... 773 k... 774 k... 775 k... 776 k... 777 k... 778 k... 779 k... 780 k... 781 k... 782 k... 783 k... 784 k... 785 k... 786 k... 787 k... 788 k... 789 k... 790 k... 791 k... 792 k... 793 k... 794 k... 795 k... 796 k... 797 k... 798 k... 799 k... 800 k... 801 k... 802 k... 803 k... 804 k... 805 k... 806 k... 807 k... 808 k... 809 k... 810 k... 811 k... 812 k... 813 k... 814 k... 815 k... 816 k... 817 k... 818 k... 819 k... 820 k... 821 k... 822 k... 823 k... 824 k... 825 k... 826 k... 827 k... 828 k... 829 k... 830 k... 831 k... 832 k... 833 k... 834 k... 835 k... 836 k... 837 k... 838 k... 839 k... 840 k... 841 k... 842 k... 843 k... 844 k... 845 k... 846 k... 847 k... 848 k... 849 k... 850 k... 851 k... 852 k... 853 k... 854 k... 855 k... 856 k... 857 k... 858 k... 859 k... 860 k... 861 k... 862 k... 863 k... 864 k... 865 k... 866 k... 867 k... 868 k... 869 k... 870 k... 871 k... 872 k... 873 k... 874 k... 875 k... 876 k... 877 k... 878 k... 879 k... 880 k... 881 k... 882 k... 883 k... 884 k... 885 k... 886 k... 887 k... 888 k... 889 k... 890 k... 891 k... 892 k... 893 k... 894 k... 895 k... 896 k... 897 k... 898 k... 899 k... 900 k... 901 k... 902 k... 903 k... 904 k... 905 k... 906 k... 907 k... 908 k... 909 k... 910 k... 911 k... 912 k... 913 k... 914 k... 915 k... 916 k... 917 k... 918 k... 919 k... 920 k... 921 k... 922 k... 923 k... 924 k... 925 k... 926 k... 927 k... 928 k... 929 k... 930 k... 931 k... 932 k... 933 k... 934 k... 935 k... 936 k... 937 k... 938 k... 939 k... 940 k... 941 k... 942 k... 943 k... 944 k... 945 k... 946 k... 947 k... 948 k... 949 k... 950 k... 951 k... 952 k... 953 k... 954 k... 955 k... 956 k... 957 k... 958 k... 959 k... 960 k... 961 k... 962 k... 963 k... 964 k... 965 k... 966 k... 967 k... 968 k... 969 k... 970 k... 971 k... 972 k... 973 k... 974 k... 975 k... 976 k... 977 k... 978 k... 979 k... 980 k... 981 k... 982 k... 983 k... 984 k... 985 k... 986 k... 987 k... 988 k... 989 k... 990 k... 991 k... 992 k... 993 k... 994 k... 995 k... 996 k... 997 k... 998 k... 999 k... 1000 k...

Egzamina w gimnazjum im. Mickiewicza

(Szkolna 10) od 25 maja do 1 lipca w każdą środę i czwartek.

Plan egzaminów wywieszony w kancelarii szkoły.

571

20-12

Obicia

Tapety i szlaki, listwy na ramy,

materiały płienne, ryzunkowe, muszki i angielskie, płyny malarskie, pedzle i płótna, obrazy, sztychy i oleodruki różnej treści. Paspartout fantazyjne i zwykłe, różnotypowe papiery ozdobne i bibulki. Albumy do fotografii i pocztówek.

Karty pocztowe i linistrowane. Wytworna galanterje.

J. PIOTROWSKA dawniej **F. Olinwie Wicz** w **Sosnowcu**
Poleca w olbrzymim wyborze w najniższych cenach przystępnych, ul. Główna № 4, naprzeciw banku kasaierki.

Linoleum

i obraty

Laski zakopiadzkie

Przybory do skrzypiec.

Laubzgi—płtki,

wzory i drzewa różne.

Witraże francuskie (papier imitujący różnokolorowe szyby.)

Uwaga. Oprawa wszelkiego rodzaju obrazów, sztychów, portretów w fotografii i t. p. Uskuteczania się szybko i dokładnie przez specjalistów w pracowni własnej.

Fabryka wód mineralnych

„ZDRÓJ”

Aleja III-cia № 62, telef. 31.

Poleca wodę sodową z białymi etykietami po 6 kop, selcerską z etykietami złotymi po 6 kop. syfon.

708

Wszystkie wyroby na wodzie dystylowanej.

6-3

„Arystokratyna”

Odnaczona na zesłodzocanej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem słołym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniąco białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Pięgi, zmarszczki, węgry, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie

APTECZNYM

Wacława ORZEŁ

w Częstochowie, III Aleja № 48.

1485

ZYWA PANORAME

może mieć każdy, nabywając paryżki składany stereograf „Panorama,” pokazujący literalnie, w naturze najroźniejsze widoki, sceny rodzajowe i grupy. Cena stereografu wraz z 100 podwójnych kart fotograficznych, na krótki czas tylko **1 rb. 50 kop.** Nabywając stereograf „Panorama,” sprawicie sobie, rodzinie i gościom wielką przyjemność. Zamówienia wykonywa się za zaliczeniem i bez zadatku. Przesyłka od 1—3 komplet. 40 kop. (Na Syberję 75 kop.) Adresować: Skład Nowości S. Perlman, Warszawa, Pańska № 39—20. **Bezpłatnie** dołącza się kieszonk. kinematograf z ciekawymi widokami.

594—4—3

Biuro pośrednictwa i zleceń

„RENOMETR”

w Częstochowie, III-oia Aleja № 80.

Tanio sprzedaje nieruchomości i place w ulicach: Teatralnej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, św. Stanisława, III ej Alei, Mickiewicza, św. Rocha, św. Barbary; w Rakowie, Sosnowcu, Łodzi, piękna willa w Kamińsku; młyn wodny, handle win, cukiernie, etc. Tamże lokata kapitałów, oraz sprzedaż, zamiany, dzierżawy majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rossyi i za granicą.

0-20

MAGAZYN BŁAWATNY

B. LEWIN

dawniej **D. Breszel** I-sza Aleja hotel Victoria.

Na Suknie, Kostjomy i Bluzki z pierwszorędnych fabryk krajowych i zagranicznych. „Primissimo” plisy gotowe do sukien w różnych kolorach.

Wydawca F. D. Wikszewski.

POKOST

znany ze swej dobroci renomowanej fabryki

C. Ch. Schmidta w Rydze

POLECA HURTOWO i DETALICZNIE

H. Imich w Częstochowie,

404—80—23

2-ga Aleja, obok mostu.

Wspaniały zegarek

tylko za 2 rub. 50 kop.

Kto chce mieć prawdziwie trwały i regularny zegarek nie drogo, niech zamówi wyłącznie z naszego składu czarny stalowy męski zegarek otwarty Ankier (nie cyfrowy na kamieniach, chodzi wspaniale, do nakręcania bez klucza z 2 zabezpieczającymi szklami, powszechnie znaney szwajcarskiej fabryki „Sociosa.” Do zegarka dodaje się elegancka dewizka z brelokami, która nigdy nie czernieją.

To wszystko wysyła się zamiast za rub. 6 kop. 25, tylko **2 rub. 50 kop.** Zegar uregulowany co do minuty z gwarancją na 6 lat, po otrzymaniu zamówienia wysyłam za zaliczeniem bez 683 datku. Adresować do głównego składu zegarków

Sz. J. Kuczera, Warszawa, Twarda 12 G. Cz.

Danecki zegarek z dewizką rb. 3 k. 25.

CONFETTI

Serpentin, Pif-paf, Lampiony, Balony, Kotyljony. Gerlandy, Szarfy, Chorągiewki do pochodu dzieci i wszelkie dekoracje ogrodowe.

Po cenach bardzo niskich.

Sprzedaje się hurtowo i detalicznie, (a także daje w komis) w składzie papieru i materiałów piśmiennych

Jakóba Weinstock

w Częstochowie, II Aleja № 28.

Okrągłe confetti i serpentine na zabawy po cenach konkurencyjnych.

D-ra B. Löwensteina

FOSMOZA

Przyjemny i racjonalny pokarm

dla Dzieci, Matek, Rekonwalescentów i Starców

Fosmoza zapewnia prawidłowy rozwój

krwi, kości i mięśni.

Niezbędny pokarm dla dzieci

w okresie ząbkowania i rosnących

Cena pudełka rb. 1.

Dostać można w aptekach i składach aptecznych

698-10-1

Opinie lekarzy dołącza się do każdego pudełka.

CEGLIELNIA PAROWA

Spółka Ghrześciańska J. K. K. S.

688

(dawniej **KISLICH**)

w Częstochowie, ul. Św. Barbary 27.

Podaje do wiadomości W. P. P. interesantów, że wyrabia cegłę maszynową i wycieczną wszelkich modeli. Cegłę ogniotrwałą w najlepszym gatunku. Kafle białe w kilkunastu fasonach i drewny, oraz sprzedaż glinki ogniotrwałej. Przyjmujemy zamówienia na cegłownicze piece ozdobne w różnych odmianach. Ceny przystępne. **Upraszamy o zwrócenie uwagi na naszą firmę.**

POLECA

NOWOŚCI

SUKNA
WELNY
JEDWABIE
Moussélin de Jaine
PŁÓTKA
SATYRY
BASTYLI
KRETONY
ETC. ETC.

Ceny niskie.

Redaktor Mieczysław Guranowski.

Goniec Częstochowski

Dodatek Ilustrowany

Pamiętka dla Patników.

Klasztor Jasnogórski.

(z dziejów klasztoru).

...W dawnym starostwie Olsztyńskim, w ziemi Krakowskiej, pomiędzy niegdyś warownymi zamkami Wieluńskim a Olsztyńskim, wznosi się samotna góra, ze skalistej wystrzelająca posady, zwana Starą a także Jasną, która to nazwa do dzisiejszych utrzymała się czasów.

Nazwa Jasna pochodzi stąd że w dawnych czasach, szczyt gór nieporośnięte lasem, a utworzone przeważnie z kamienia wapiennego, jasniejącego z daleka na widnokręgu, zwykle tym przydomkiem obdarzano. Takich jasných gór mamy w Polsce kilka.

Na szczycie tej Jasnej Góry, wznosi się długo przed założeniem klasztoru, stary pochyłony, drewniany kościółek poświęcony czci Najświętszej Marji Panny. Z biegiem czasu u stóp góry powstała osada, w której, gdy rozrosła się w miasto, wzniesiono nowy kościół, świętojszy od dawnego. Świątynia na starej górze opustoszała, stała się kościółkiem filijalnym, lecz w krótko nowym zabłysnąć miała blaskiem.

Gdy w roku 1377 Władysław Książę Opolski objął po kaucji wołyńskim zamkiem Bełzki, zastał w nim cudowny obraz Matki Boskiej. Były to czasy w których zapal ku wiehieniu Bogarodzicy zaczął się szerzyć po całym katolickim świecie, więc i książę opolski postanowił obraz, którego cudownej mocy sam na swej osobie doświadczył, przewieźć do dziedzicznego Opola, aby tam nową otoczyć go wspaniałością. Lecz gdy przyszło do przewiezienia obrazu na Szląsk, przy wyjeździe z zamku, obrazu żadna siła z miejsca ruszyć nie mogła. Zdumiony książę udał się na modlitwę podczas której zasnął. We śnie miał objawienie by obraz na Jasnej Górze pod Częstochową umieścić.

Książę ślubował ściśle zastosować się do woli Bożej, a zabrawszy bez żadnej przeszkody obraz z zamku umieścił go w środek po Sw. Bartłomieju w r. 1382 w owym małym kościółku na górze.

Częstochowa była już wtedy miastem, istniała też wtedy także Częstochówka. Skąd zaś pochodzi jej nazwa dotychczas nie wiemy.

Pomieszczenie obrazu było atoli tymczasowe. W tym samym roku Władysław sprowadził z Węgier zakonników Sw. Pawła pustelnika reguły Sw. Augustyna, tu ich osadził hojnie uposażywszy i wybudował w r. 1382 klasztor.

Na tę fundację wpływał także król Ludwik. Oryginał tego przywileju pisany w wigilię Sw. Wawrzyńca 1382 r. znajduje się w archiwum klasztoru.

Taki był początek klasztoru. Gdy po śmierci Ludwika wstąpił na tron Władysław Jagiełło, czyniono zabiegi aby ziemię Kujawską Opolczykowski odebrać, przez co zachodziła obawa że darowizny uczynione klasztorowi mogłyby być unieważnione. Lecz królowa Jadwiga nie chciała krewniakowi odbierać posiadłości Władysława święto nawrócony, w dokumencie wydanym w Krakowie w dniu Sw. Macieja 1393 r. nadał klasztorowi jeszcze obszerniejsze donacje. Lecz na tem nie koniec. W poniedziałek po kwintej niedzieli 1414 roku, do poprzedniej darowizny dodaje nową, pod warunkiem, żeby wiecznymi czasami, codzien jak długo zakon w tem miejscu istnieje będzie, mszę jedną za niego, za drugą jego żonę Annę brabancką cylejską, za nieodżałowanej pamięci pierwszą żonę Jadwigę i za poprzedników jego Królów polskich odprawiali.

Ojcowie Paulini tak hojnie zaopatrzeni mogli teraz czynić starania o pomnożenie czci cudownego obrazu, to też wkrótce Jasna Góra w coraz większą sławę rosła. Ze wszystkich krajów Polski zdążyły tłumy patników, a także z Morawy, Prus, Węgier i innych

krain, zwłaszcza że coraz liczniejsze cuda dokonywały się przed obrazem.

Tasława była też powodem świętokradzkiej napaści na klasztor i gwałtownego cudownego obrazu. Tłumy pielgrzymów dążące na Jasną Górę wyrobiły mniemanie że ojcowie z obiar patników zgromadzić nieprzebrane bogactwa. Mniemanie tem zwabieni Husyci wpadają do Polski około wielkanocy 1480 r., rabują klasztor, zabijają poborzących zakonników i chcą uwieźć obraz.

Gdy jednak dojechali do miejsca gdzie dziś sto kościół Sw. Barbary, wóz z obrazem się zatrzymał i z miejsca go ruszyć nie było można.

Rozszłoszeni husyci rzucają obraz na ziemię, rozbijając go na trzy części, a jeden z okazyj ciał dwa razy szabłą w oblicze Matki Boskiej, poczem spieczętowanie zabiegli.

Pozostali przy życiu zakonnicy odszukawszy obraz, obmyli go wodą ze źródła które w tem miejscu gdzie obraz leżał wytrysło, i zawieźli do Krakowa aby go przedstawic Królowi. Władysław Jagiełło zaważwał najbieglejszych malarzy którym polecił naprawę wizerunku. We wspaniałym pochodzie, liczącym kilka tysięcy ludzi odprowadzono następnie obraz z Krakowa na Jasną Górę.

W r. 1466 oddział wojsk czeskich, król Jerzego, wysłany dla ukrotzenia Wrocławia, pod wodzą Siewra Towaczowskiego, morawianina, wtargnął do Polski i zapiął Częstochowę a Ojcowie Paulini musieli złożyć okup w celu uchronienia klasztoru od napadu.

W r. 1493 papież Aleksander VI ustanowił na Jasnej Górze 4 penitencjarzy wielkich czyli spowiedników apostołskich, mających prawo rozgrzeszać od wielkich i ciężkich grzechów.

Trzech z kolei papieży nadaje Jasnej Górze odpusty i przywileje. Tak: Leon X w r. 1520, Klemens VII w r. 1532 i Grzegorz XIII w r. 1572. W r. 1607 papież Paweł V nadaje Jasnej Górze nowe odpusty.

Z polecenia Zygmunta III zjechał w r. 1620 do Częstochowy nadworny budowniczy królewski, zjął plan klasztoru a następnie zaprojektował wymurowanie tegoż. Prace niezadługo rozpoczęto.

Po zwycięskiej bitwie pod Oborowem, przybywa w dniu 16 października r. 1649 do Częstochowy, Jan Kazimierz wraz z Marją Ludwiką, żoną swoją a wdową po bracie i przed cudownym wizerunkiem składa 8 zdobytych chorągwi kozackich.

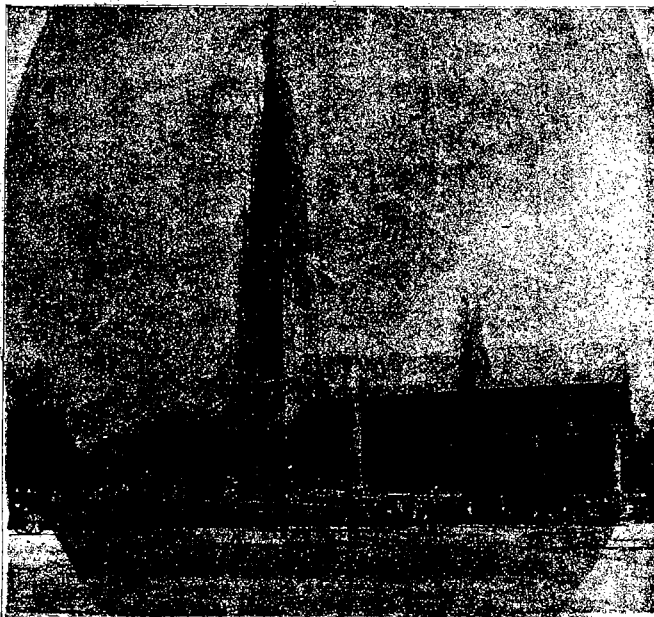
W tymże roku Jerzy Ossoliński, kanclerz wielki koronny, stawia w kaplicy N. M. Panny, nowy hebanowy oltarz ze srebrnymi gziemsami. Oltarz ozdobił dwoma posagami Świętych Pańskich, ulanemi z czystego srebra. Posagi te użyto w r. 1812 na potrzeby kraju, wartość ich wynosiła wówczas 1 milion talarów. Oltarz wzniesiono w miejsce dawnego który istniał przed w r. 1593. Poświęcenia doznał Maciej Lubieński arcybiskup gnieźnieński 8 września 1650 roku. Wówczas też poświęcono fundament pod budowę mieszcząca zakrystję a nad nią skarbiec większy. Budynek ten ukończono 1654 roku.

W roku 1652 gromada złoczyńców podpaliła miasto, które do szczytu zgorzało.

W r. 1653 poświęcono zakrystję wybudowaną z dochodów klasztoru. Poświęcenia dokonał ks. Ludwik Stempkowski biskup helipolitański.

Dnia 19 lutego 1654 r. zgorzała zupełnie wieża nad głównym kościołem. Ogień powstał przy rozgrzewaniu zegara wieżowego. Wkrótce odbudowano wieżę i szkody naprawiono.

W dniu 18 listopada 1654 generał Miller w 12 000 wyborowego żołnierza szwedzkiego stanął pod Jasną Górą i zaczął ją oblegać. Oprócz kupy szlachty, która schroniła się tutaj z rodzinami, znajdowało się w twierdzy 160 żołnierzy. Odtąd rozpoczął się codziennie prawie szturm, odpierane zawsze zwycięsko przez dzielnych obrońców. Hart ducha, poświęcenie się i męstwo przeora Augustyna Kor-

Zdumiony książę

W r. 1572, W r. 1607 papież Paweł V nadaje Jasnej Górze nowe odpusty.

Z polecenia Zygmunta III zjechał w r. 1620 do Częstochowy nadworny budowniczy królewski, zjął plan klasztoru a następnie zaprojektował wymurowanie tegoż. Prace niezadługo rozpoczęto.

Po zwycięskiej bitwie pod Oborowem, przybywa w dniu 16 października r. 1649 do Częstochowy, Jan Kazimierz wraz z Marją Ludwiką, żoną swoją a wdową po bracie i przed cudownym wizerunkiem składa 8 zdobytych chorągwi kozackich.

W tymże roku Jerzy Ossoliński, kanclerz wielki koronny, stawia w kaplicy N. M. Panny, nowy hebanowy oltarz ze srebrnymi gziemsami. Oltarz ozdobił dwoma posagami Świętych Pańskich, ulanemi z czystego srebra. Posagi te użyto w r. 1812 na potrzeby kraju, wartość ich wynosiła wówczas 1 milion talarów. Oltarz wzniesiono w miejsce dawnego który istniał przed w r. 1593. Poświęcenia doznał Maciej Lubieński arcybiskup gnieźnieński 8 września 1650 roku. Wówczas też poświęcono fundament pod budowę mieszcząca zakrystję a nad nią skarbiec większy. Budynek ten ukończono 1654 roku.

W roku 1652 gromada złoczyńców podpaliła miasto, które do szczytu zgorzało.

W r. 1653 poświęcono zakrystję wybudowaną z dochodów klasztoru. Poświęcenia dokonał ks. Ludwik Stempkowski biskup helipolitański.

Dnia 19 lutego 1654 r. zgorzała zupełnie wieża nad głównym kościołem. Ogień powstał przy rozgrzewaniu zegara wieżowego. Wkrótce odbudowano wieżę i szkody naprawiono.

W dniu 18 listopada 1654 generał Miller w 12 000 wyborowego żołnierza szwedzkiego stanął pod Jasną Górą i zaczął ją oblegać. Oprócz kupy szlachty, która schroniła się tutaj z rodzinami, znajdowało się w twierdzy 160 żołnierzy. Odtąd rozpoczął się codziennie prawie szturm, odpierane zawsze zwycięsko przez dzielnych obrońców. Hart ducha, poświęcenie się i męstwo przeora Augustyna Kor-

W teatrze miejscowym Niebawem w Częstochowie program w 5-ciu oddziałach począwszy od NIEDZIELI dnia 7 Czerwca 1908 r. codziennie **Wielkie Kinematograficzne przedstawienie**

Narodzenie, życie i mękę Pana JEZUSA

tylko 7 dni

Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Początek w święta i soboty od godz. 3 po południu do 11 wieczorem, zaś w dni powszednie od godz. 5 po połud.—W razie zepsucia się obrazu Dyrekcja ma prawo zamienić na obraz inny. —Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Kupony do łoży po 75 kop. Galeria 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze placą połowę. Dyrektor B. Zarzecki.

deckiego sprawły ze Szwedzi pomimo szalonych wysiłków, Jasnej Góry nie zdobyli. Obok ks. Kordeckiego, około obrony twierdzy wielkie położyli zasługi Stefan Zamoyski miecznik sieradzki i Piotr Czarniecki, najstarszy brat Stefana, dzielnego pogromcy Szwedów, którzy dowodzili obroną. W Boże Narodzenie tegoż roku, na rozkaz Karola Gustawa, który zbierał swoje wojsko przeciwko następującemu Janowi Kazimierzowi; Szwedzi od oblężenia odstąpili.

W dniu 15 sierpnia 1900 wybuchł pożar który zniszczył dawną drewnianą wieżę, na miejscu której wznosi się nowa, wybudowana w przeciągu lat pięciu.

W dniu 25 grudnia r. 1904 ks. Przeor Rajman zaczyna koryztać z orzywieleń opackich, przywrócony przez papieża Leona XIII w dniu 24 maja r. 1901. Przywileje te przyznane przeorom Jasnogórskim przez Klemensa XIV w dniu 23 lipca r. 1770, zostały następnie z przychyty politycznych cofnięte.

J. E. ks. St. Zdzitowiecki. Biskup djecezji Kujawsko-Kaliskiej.

systorza przemyskiego i profesor seminarjum przemyskiego.
W czwartku: J. E. ks. Stanisław Zdzitowiecki, biskup djecezji kujawsko-kaliskiej.

J. E. ks. Zdzitowiecki Stanisław urodził się 1854 we wsi Barczkowicach, należącej do gminy i parafii Kamięnsk w powiecie piotrkowskim. Wychowany w domu, gdzie penował starodawne cnoty, już w młodości pociągnięty przykładem swego starszego brata, s. p. księdza Juliana, byłego rektora kościoła poaugustyńskiego św. Marcina, poczł powołanie do stanu duchownego. Po studjach gimnazjalnych wstąpił do seminarjum, gdzie od razu wyróżnił się wielką pobożnością i niezwyklej zdolnościami umysłu. To też po otrzymaniu święceń kapłańskich w 1877 r. wyjechał do Rzymu, gdzie dopełnił swoje studia teologiczne, słuchając najwybitniejszych teologów w tamecznej akademii duchownej.

Po powrocie do kraju, młody kapłan był naprzód wikarjuszem parafii św. Stanisława ra Woli, potem przeniesiono go na takie samo stanowisko do parafii Narodzenia Naj. M. Pann na Lesznie. Wkrótce jednak zdolności ks. Zdzitowieckiego zwróciły uwagę biskupa Antoniego Sotkiewicza, który przeniósł go do swej djecezji.

W przeciągu 20 lat pracy swej w djecezji sandomierskiej ks. Zdzitowiecki był regensem konsystorza, kanonikiem kapituły sandomierskiej, proboszczem parafii Góry Wysockie, a potem w Łagowie, a otrzymawszy od Ojca św. godność wikariusza apostolskiego, po śmierci biskupa Sotkiewicza, był administratorem djecezji sandomierskiej Ojciec św. na konsystorzu w maju 1902 r. powołał ks. Zdzitowieckiego na biskupa djecezji kujawsko-kaliskiej.

W pierwszy dzień Zielonych Świątek r. 1902 Biskup celebrował sumę na J. Górze. W drugi dzień Świąt i we wtorek t. r. Najdostojniejszy Pasterz odprawił Msze święte na balkonie zewnętrznym kaplicy Matki Boskiej. Oprócz tego Jego Ekscelencja udzielał codziennie Sakramentu Bierzmowania na wałach klasztornych. Bierzmujących się było mnóstwo. W kościele św. Zygmunta przystępowało—2203 osób, na Jasnej Górze—4848 osób.

Dziś, w 6 lat później, również w dzień Zielonych świątek J. E. ks. biskup St. K. Zdzitowiecki celebrować będzie sumę przed zewnętrznym ołtarzem u szczytu kaplicy Najświętszej Panny.

Jego Ekscelencja okazał wiele serca dla Częstochowy, to też jest zawsze jej najdroższym gościem.

Dnie pobytu ks. Biskupa w grodzie pod Jasnogórskim są dniami uroczystymi, napełniającymi serca wiernych katolików niewypowiedzianą radością.

Dostojni Goście na Jasnej Górze.

W roku bieżącym odwiedzili klasztor Jasnogórski następujący dostojnicy kościoła:

W marcu: Ks. Perossi z Rzymu, słynny kompozytor i dyrektor chorów w kaplicy Syktyńskiej.

W kwietniu: Ks. De Breyno z Belgii, sekretarz biskupa z Namur.

Ks. Jakób Józef Walsh z Islandji, proboszcz z Namur a Dieu N. S. w Kanadzie.

W maju: J. E. ks. dr. Józef Sebastian Pełcar, biskup djecezji przemyskiej z Austrii tajny radca cesarza austriackiego, asystent tronu papieskiego hrabia żyłmski.

Ks. dr. Wojciech Szmydel sekretarz kon-

Wielki Tydzień na Jasnej Górze.

Począwszy od wielkiej srody Kościół rzymsko-katolicki w tym przedwielkanocnym tygodniu obchodzi rocznicę bolesnej śmierci Zbawiciela świata.

Wielka Sroda: przypomina nam początek cierpień Zbawiciela świata, w tym to dniu odprawia się o godzinie 4 popołudniu ciemna jutrznia.

Wielki Czwartek: wczesnym rankiem odbywa się ceremonia zmiany sukienki na cmentnym obrazie Najświętszej Marii Panny. Około godziny 5 rano ojcowie Paulini udają się z cel swoich do malej celi za ołtarzem, gdzie mieści się cudowny obraz Matki Bożej, i w obecności garstki wiernych, przybrani w komże i stuy wynoszą z ołtarza codowny obraz B. garodnicy, kładą go na stół pokryty obrusem środ światła.

O. przeor rozpoczyna modlitwy, litanie do Matki Bożej, potem jeden z ojców przystępuje do zdjęcia sukienki i koron z obrazu a po okurzeniu go korporałami, których używają przy Mszy świętej, przycepiją do świeczków inną sukienkę i te same korony. Po włożeniu drugiej sukienki ojcowie padają na kolana dla ucałowania cudownego obrazu.

Wówczas o. przeor odnawia litanie do Matki Boskiej, i ci ojcowie, którzy wynosili obraz z ołtarza, wnoszą Go z powrotem. Chwila to nader uroczysta.

O godz. 6-ej rano gdy otwiera się klasztor lud wierny tłoczy się do zakrystji schodzący wiodącymi do skarbcza pospiesza do malej celi, aby upaść na kolana i ucałować cudowny obraz. Trwa to od godziny 6 do 7 rano. Korporały, któremi oo. Paulini okurkali cudowny obraz, tnie się w kawalki; jeden z ojców Paulinów rozdzaje je w zakrystji, a lud nazywa to welonem Matki Bożej. O godzinie 10 rano odprawia się uroczysta suma z kazaniem i ceremonią umywania nóg.

O. przeor w asystencji oo. Paulinów w pontyfikalnych szatach dopełnia pamiątkowego obrzędu obmywania nóg dwunastu apostołom i jest głoszone kazanie, a także rozdzaje się chleb poświęcony, bogosławiony. Chleb rozdawany przez jednego z ojców Paulinów, jest pamiątką tego, gdy Chrystus Pan na ostatniej wieczerzy był uczniami, wziął chleb w ręce swoje bogosławił, tamal i dawał uczniom swoim.

Wielki Piątek: ceremonia złożenia Chrystusa Pana do grobu, urządzonego w kaplicy Matki Bożej rozpoczyna się o godzinie 10 rano. Po południu z klasztoru wychodzi procesja do wszystkich kościołów, znajdujących się w Częstochowie, następnie tak zwane groby, w każdym kościele odbywa się kazanie, a po powrocie do klasztoru kazanie pasyjne.

Wielka Sobota: ceremonia rozpoczyna się o godzinie 10 rano poświęceniem wody, cienia i paschału, przy grobie na straży stoi honorowa straż ogólnowa w odpowiednich kostjumach z obnazonemi szablami. Wieczorem tegoż dnia o godzinie 8 rozpoczyna się Resurekcja, w uroczystej procesji biorą udział wszystkie bractwa tegoż Kościoła, niosąc i podrzymując bogate utensylja kościelne.

Zielone Świątki.

Uroczystość Zielonych Świątek, czyli Zesłanie Ducha Świętego przypomina uroczystą chwilę, w której Apostołowie, zgromadzeni w Wieczerniku, wspólnie z Najśw. Panną otrzymali w pełniści Ducha św., oraz się potrzebną do podjęcia świata całego. Poprzedza tę uroczystość wigilia, podczas której nabożeństwo podobne jest do odprawianego w wigilię Wielkanocy. Czytają się cztery lekcje, czyli wyjątki z Pisma św. i prawa łaski.

W pierwszej przypomina się obietnica, którą Bóg uczynił Abrahamowi, że w pokoleniu jego bogobogławi wszystkie narody ziemi. Obietnica ta w dzień Zielonych Świątek spełniła się została przez przyjście Ducha św., którego Jezus, Syn Abrahama według ciała zszedł na świat.

W drugiej czyta się o zakonie Mojżesza, czyli prawie, które było figurą Nowego prawa, głoszonego w dzień Zielonych Świątek, do którego chrzest jest drogą.

W trzeciej są skreślone widzenia Ezechiela. Ukazuje nam te rozległe pola, odkryte kośćmi ludzkimi, jak te kości poruszają się, łączą się z sobą, składając się na nowe ciała ludzkie; te ciała, ci ludzie, ożywieni tchnieniem Ducha św., są uderzającym obrazem rodu ludzkiego, przy początkach Ewangelii, oraz nowego życia, jakie mu Duch św. udzielił.

Czwarta lekcja ma na celu wystawić nam skutki wpływu Ducha św. na dusze ludzkie i różnicę tych, które są ożywione tymże duchem od tych które żyją, duchem starego człowieka.

Po przeczytaniu tych czterech lekcji, następuje procesja, święcenie wody do chrztu, Msza św. bez Introitu, jak w Wielką Sobotę.

„Książeczka Miniaturowa” najwygodniejsza książka do nabożeństwa dla wszystkich z udziałem nabożeństw odnawianych i uroczystych

Trzyścietletnie rzady O. Przeora.

Za rządów O. Przeora Euzebjusza Rejmana bazylika Jasnogórska przyozdobit się pięknie i przetrwała ciągle. On był inicjatorem odbudowania spalonej w 1847 r. wazy, on powziął myśl wystawienia na waleczną stacji Męki Pańskiej i prace oddał w ręce najgodniejszych, powierzając ją znakomitemu artyście Piusowi Welonkiemu. Ustawienie stacji świadczą, jak artysta pojął i wykonał to szczytne zadanie.

Dzięki O. Rejmanowi, rozpoczęła się praca prowadzona energicznie nad odnowieniem klasztoru i kościoła od fundamentów; on wznosił mur okalający terytorjum kościelne, on buduje w nim sklepy na przedmioty religijne, odnawia i upiększa główne wejście na Jasnej Górze, buduje podwórcę, odnawia mosty, zdobi ołtarz szczytowy Najświętszej Panny, urządza tarasy i kalustrady; dzięki jego staraniom raz na zawsze usunięte zostało wojsko z murów klasztornych; a wszystko tego dokonał w ciągu lat 13 nie mówiąc o jego dziełach społecznych po za murami klasztoru.

O. Euzebjusz Rejman liczy zaledwie lat 53 życia, 23 powołania kapłańskiego. Po śmierci przeora Piotra Kubarskiego, został wybrany na następcę. Odąd ani na chwilę w pracy nie ustawał, pełen wyrozumiałości dla wszystkich, surowy dla siebie.

Oby najdłuższe lata rządził na Jasnej Górze.

KRONIKA PATNICZA.

W r. b. ruch patniczny na Jasnej Górze jest niezwykle liczny. Z nadodległych stron naszego kraju setkami i tysiącami świąteczną kompanie, aby u stóp cudami słynnego obra u Matki Boskiej znaleźć ukojenie i pocieszenie.

Między innymi w ostatnim tygodniu przed Zielonemi Świątkami przybyły następujące kompanie:

— Z gub. lubelskiej pow. Nowoaleksandryjski par. Piotrowin osób 400 przewodnik Wojciech Sochalski.

— Z gub. warszawskiej pow. Płońskiego parafii Czerwinski osób 650 przewodniczy F. Kmiecinki, Jan Łożyński i Franciszek Małkowski.

— Z gub. warszawskiej pow. łowickiego par. Naborów osób 125 przewodnik Ludwik Kozioł.

— Z gub. siedleckiej pow. żakowskiego par. Wiczyńska osób 200 przewodnik Andrzej Pleska.

— Z gub. siedleckiej pow. garwolińskiego 80 przewodnik Aleksander Naskiewicz.

— Z gub. radomskiej pow. Iżęckiego parafii Krępa osób 250 ksiądz Andrzej Kraszewski.

— Z gub. siedleckiej pow. garwolińskiego parafii Paryszew osób 180 przew. Michał Subkowicz.

— Z gub. siedleckiej pow. garwolińskiego parafii Osiek osób 180 przewodnik Karol Stelbach.

— Z gub. warszawskiej pow. grójeckiego par. Sobików osób 100 przewodnik Józef Majewski.

— Z gub. łomżyńskiej pow. Strzeszyńskiego par. Grabowo osób 175 przewodnik A. Dawidowski.

— Z gub. warszawskiej pow. łowickiego

— Z gub. piotrkowskiej pow. rawskiego parafii Czelone osób 42 przewodnik Franciszek Słomka.

— Z gub. warszawskiej pow. łowickiego par. Pszczonów osób 270 przewodnik Józef Markus z muzyką.

— Z gub. warszawskiej pow. grójeckiego par. Muchałow osób 106 przewodnik Jan Kiler.

— Z gub. łomżyńskiej pow. łomżyńskiego par. Kotakowskiej osób 70 przewodnicy Gołaszewski i Kulesza.

— Z gub. piotrkowskiej pow. rawski parafii Lubania osób 150 przewodnik Józef Sobczak.

— Z gub. suwalskiej pow. suwalski parafii Jeleniew osób 40 przew. Wojciech Olaszewski.

— Z gub. radomskiej pow. opoczyński parafia Twów osób 110 przew. Michał Marzatek.

— Z gub. radomskiej pow. stupeckiego par. Kaluszyn i Jakubowa osób 135 przew. Aleksander Cemborski i Jan Krupa.

— Z gub. warszawskiej pow. warszawski parafii Zesień osób 80 przewodnik Tadeusz Maksymilian.

— Z gub. lubelskiej pow. janowskiego par. Zakrzówek osób 280 przewodnik Wojciech Marzec.

— Z gub. grodzieńskiej pow. białostockiego par. Knyszyna osób 120 przewodnik Józef Jeleniewski i Wincenty Gralewski.

— Z gub. warszawskiej pow. skierniewickiego par. Maków osób 140 przewodnik Mateusz Swiderek.

— Z gub. radomskiej pow. Iżęckiego parafii Górny Solec osób 100 przewodnik Tomasz Świech.

— Z gub. radomskiej pow. Iżęckiego par. Sienna osób 240 z ks. proboszczem Teofilem Rutkowskim.

— Z gub. łomżyńskiej pow. mazowieckiego par. Kobylin osób 1000 przewodnik Ignacy Osiołek.

— Z gub. łomżyńskiej powiatu i parafii Kolno osób 60 przewodniczył Jan Adachowski.

— Z gub. siedleckiej pow. radzyńskiego parafii Komarowskiej osób 450 przew. Mikołaj Lenczuk.

— Z gub. lubelskiej pow. lubartowskiego parafii Cemorniki osób 300 przewodniczył Marcin Krupa.

— Z gub. radomskiej pow. stęckiego parafii Gawłowice osób 100 przewodniczył Łukasz Prondek.

— Z gub. warszawskiej pow. niezawskiego parafii Radziejowice osób 100 przewodniczył Towasz Grzelak.

— Z gub. radomskiej pow. stęckiego par. Zomborowice i Sandomierza na czele ks. Jana Różyckiego osób 217.

— Z gub. siedleckiej pow. garwolińskiego parafii Maciejowice osób 250 przew. Michał Domiński z muzyką.

— Z gub. radomskiej pow. kozienickiego parafii Kozienica osób 250 przewodniczył Mateusz Smolarczyk.

— Z gub. lubelskiej pow. lubartowskiego z teje parafii osób 112, przewodniczył Piotr Przybyszewski.

— Z gub. łomżyńskiej pow. kolskiego parafii Lyse osób 65 przewodniczył Franciszek Zalewski.

— Z gub. lubelskiej pow. krasnostawskiego parafii św. Franciszka Salezego osób 480 przewodniczył Antoni Kamiński.

— Z gub. lubelskiej pow. Nowoaleksandryjskiego parafii Garbów osób 50 przewodniczył Mateusz Maj.

— Z gub. siedleckiej pow. włodawskiego osób 90 przew. Daniel Bartnik.

— Z gub. wołyńskiej pow. włodzimierskiego parafii Lubuska osób 56 przewodniczył Franciszek Firmak.

— Z gub. radomskiej powiatu i parafii Radomskiej osób 184 przewodniczył Paweł Korczak.

— Z gub. lubelskiej pow. puławskiego parafii Konkska-Wola osób 330, przewodniczył Wojciech Kuta.

— Z gub. siedleckiej pow. łuskowskiego parafii Ulan osób 152 przewodniczył Stanisław Kraszewski.

— Z gub. siedleckiej pow. radzyńskiego parafii Parzew osób 400 przewodniczył Marcin Czech.

— Z gub. siedleckiej pow. radzyńskiego parafii Kumocniki osób 140 przewodniczył Adam Guzdak.

— Z gub. siedleckiej pow. bielskiego parafii Biała osób 300 przewodniczył Zygmunt Stupecki.

par. Bólmowo osób 159 przewodnik Jan Li-biraj.

— Z gub. kieleckiej pow. stopnickiego parafii Szydłów osób 120 przewodnik Mikołaj Kwapiński.

— Z gub. warszawskiej pow. Miński Mazowiecki parafii Miński 550 osób przewodnik Stanisław Wojciechowski.

— Z gub. łomżyńskiej pow. kolonijki par. Mały Płock osób 600 przew. odnik Kajetan Ba-lejko.

— Z gub. piotrkowskiej pow. rawskiego par. Regina osób 150 przewodnik Adam Pietrzak.

— Z gub. kaliskiej pow. Kolo par. Janiszew osób 40 przewodnik Michał Rosiak.

— Z gub. łomżyńskiej pow. ostrołęcki parafii Gaworowo osób 250 przewodnik Jan Balcerowicz.

— Z gub. warszawskiej pow. łowickiego par. Bielawy osób 39 przewodnik Stanisław Smuda.

— Z gub. Lubelskiej pow. krasnostawskiego par. Turbin osób 50 przewodnik Paweł Smagała.

— Z gub. radomskiej pow. radomskiego par. Wysawa osób 79 przewodniczy Kazimierz Biernacki i Julian Andrzejewski.

— Z gub. kaliskiej pow. kolskiego par. Wylamów osób 130 przewodnik Jan Zmładowski z muzyką własną.

— Z gub. kaliskiej pow. łączyckiego par. Witunia osób 73 przewodnik Jakób Włodarczyk.

— Z gub. warszawskiej pow. kutrowskiego teje parafii osób 130 przewodnik Malczak.

— Z gub. warszawskiej pow. gostyński par. Kościelny Szawin Klasztorny osób 100 przewodnik Smiełkowski.

największy wybór pieśni nakładem Józefa Miecznika do nabycia we wszystkich budkach i księgarniach na Jasnej Górze.

Rozkład jazdy pociągów na kolei W. Wiedeńskiej.

W stronę Sosnowca i Granicy.					W stronę Warszawy.						
№	Pociągi	Przy- chodzą	Postój	Odeho- dzą	Czas	№	Pociągi	Przy- chodzą	Postój	Odeho- dzą	Czas
19	Osobowy	6.39	12	6.51	rano	18	Osobowy	6.34	8	6.42	wieczorem
9	Pocztowy	11.37	10	11.47	przed połud.	2	Kurjerski	2.44	8	2.52	w nocy
15	Osobowy	2.87	8	2.45	po połud.	88	Osobowy	9.13	12	9.25	wieczorem
17	"	5.41	12	5.58	"	20	"	1.52	10	2.02	w nocy
5	Pośpieszny	7.20	6	7.26	wieczorem	56	Mieszany	12.09	15	12.24	"
37	Osobowy	9.00	10	9.10	"	40	Osobowy	—	—	5.25	nad ranem
39	"	12.00	—	—	w nocy	6	Pośpieszny	9.42	8	9.50	rano
55	Mieszany	9.04	18	9.22	rano	16	Osobowy	11.18	12	11.30	przed połud.
1	Kurjerski	4.16	8	4.24	nad ranem	40	Pocztowy	3.36	10	3.46	po połud.
69	IV klasa do Sosnowca	—	—	4.00	po połud.	70	IV kl. z Sosnowca	8.45	—	—	rano.

na kolei Herbskiej.

Z Częstochowy do Herbow, odchodzi: o 7.30 r., 9.30, rano, 12.30, 3.30, 6.30 po połud. oraz w święta o 2.30 po popoł. w razie potrzeby.
Z Herbow do Częstochowy, odchodzi: o 7.56 r., 10.06 r., 1.06, 5.06 po połud., 8.24 wieczorem, oraz w święta o 6.13 wieczorem.
Z Częstochowy do Hantke, odchodzi: o 7.30 r., 2.00, 5.32 po południu, oraz w święta o 11.30 przed połud.
Z Hantke do Częstochowy, odchodzi: o 8.12 r., 12.05 w połud., 4.05 popołud. i 6.05 wieczór oraz w święta o 2.30 po połud.
Z Częstochowy do Blachowni, odchodzi o 7.30 rano, 6.30 wiecz. — **Z Blachowni do Częstochowy,** odchodzi o 7.54 rano, 7.17 po połud.
Uwaga. W dniu świąteczne pociągi po południu do Blachowni i z powrotem nie są uruchamiane.

Skład Przyborów Kościelnych K. i M. SAKOWSKIEJ

w Częstochowie, ul. św. Barbary, dom własny № 772.
 ZAOPATRZONY: w Chorągwie, Kapy, Ornaty, Stuly, Bursy, bieliznę. oraz przerabiamy zniszczone aparaty.

Wszelkie zamówienia w zakres powyższy wchodzące wykonywamy sumiennie, akuratanie, po cenach najprzystępniejszych, o czym zawiadamiając, mamy zaszczyt polecić się łaskawej pamięci Ww. Księżom Proboszczom. 717-1-1

Zdrowie. Porządek. Hygiena.

Ze nie bлага, proszę spróbować i naocznie się przekonać!

Otworzyłem zakład na Częstochowę i całe Zagłębie oczyszczania mieszkań, kościołów, biur, szpitali, magazynów, cukierni i t. p.

Zabieram w hermetycznie zamknięty aparat, bez hałasu, trzepania i niszczenia rzeczy, wszelki **kurz, bakterje** i t. p. bez zanieczyszczenia mieszkania, nie poruszając z mebli, dywanów, portjer, firanek, kółder, ubrań, fater, sukien biłardowych, pleców, ścian, sufitów i t. p.

Proszę zamówienia nadsyłać kartą pocztową z podaniem dokładnego adresu. Za działanie aparatu pół godziny 1 rb., pierwsza godzina 1 rb. 50 kop. następane po 1 rub.

Polecając się względem Szanownej Publiczności pozostaje
 Z poważaniem **H. Olszewski.**

Adres: Zawiercie, Hipolit Olszewski. 706-2-2

Edward Romanowicz

w Częstochowie, ulica św. Barbary № 4.

Fabryka wyrobów kościelnych egzystująca od 1871 r.

Ma zawsze na składzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrób i nie płaci administracji ani lokalu: obrazy, feretrony, chorągwie, sztandary, ornaty, kapy, baldachiny, krzyże, lampy, żyrandole, lichtarze, materje, galony, frezdle, medaliki, obrazki itp. Buduje ołtarze nowe i stare polca. 718-1-1

2-^u klasowa szkoła

z klasą przygotowawczą
Z. WIGURSKIEJ
 w m. Częstochowie, III Aleja № 46.

Przyjmuje zapisy i egzaminuje nowowstępujących codziennie do 1-go Lipca: w godzinach od 8 rano do 1 po poł. po wakacjach od 1 Sierp.

Dzieci p.p. urzędników i oficyalistów dr. z W.-W. korzystają z sub-sydjum kółkowego. Podania winny być wnoszone do 1 Lipca.

GOLGOTA od Narodzenia Chrystusa aż do Ukrzyżowania.

WIELKA PANORAMA

obok parku Jasnogórskiego III alleja.
 Przedstawienia odbywają się co godzinę za pomocą kinematografu.

KAKAO

Wielką radość
sprawiam zawsze

moim działkom, gdy przychodzę
 im z miasta puszkę prawdziwego
Kakao Van Houtena.
 Jest to również i dla mej żony
 najprzyjemniejszy podarek.

**WSPRZĘGAĆ SIĘ NAŚCERDOWNICZOM
DO NABYCIA WSZĘDZIE.**

WYŁĄCZNI, FABRYKANCI
**C. J. VAN HOUTEN & ZOOIJEN
WEESP (HOLLANDJA)**

VAN HOUTEN

Pokój umiarkowany na wst. dla kilku osób do wynajęcia w pokojach, kolonij. Szeregowy Aleksandra, ul. Dłuska 14. 678-3-2

Dłuska 24. Klasa VI-ej gimnazjum polskiego. Poszczególne kondygnacje na wylaz do Buska.

Zginił paszport na imię Aleksandra Kasimierskiego wydany przez wójta gm. Gosławice pow. Radomskiego. Złożyć Krakowska 28. 693-3-3

Na wypłatę, blisko stacji kolejowej 10-ciu morgowe działki ziemi żytniej. Dobry po 115 i 320 rubli za morga. Wiadomość w Biurze „Rauomet” Aleja III 60-ty.

St. Szczawiński
 w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
 DELIKATESÓW
 i towarów kolonialnych
 egz. od 1878 r.

Polca sprowadzany bezpośrednio z Fecamp
Likier Benedyktyński
 oraz wszelkie inne likiery zaprawniczne.
Koniaki francuskie: Pruniera, Hennessy, Martella, Meukowa, Boutelleau i t. p.
Koniaki ruskie: Saradzewa, Szustowa
 Śliwowiec węgierski, Starke, Dżyn i Wiskey Wódki Warszawskie Jankowskiego i Sznajdra. Wódki ruskie: Smirnowa, Wolf-schmiedta i Szustowa. Romy i Araki, zagraniczne i krajowe i Wina na kruszony dobre i tanie.

IMPORT
WIN
Węgierskich
Francuskich.

Dla państwa